

dosarul nr. 2ra-599/2020

prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Râșcani (Gr. Cazacu)

instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (L. Bulgac, A. Panov, Gr. Dașchevici)

ÎNCHEIERE

13 mai 2020

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al
Curții Supreme de Justiție,

în componență:

Președintele completului, judecătorul
Judecătorii

Svetlana Filincova
Galina Stratulat
Iurie Bejenaru

examinând admisibilitatea recursului declarat de Adamciuc Iuri și de avocatul Caminscaia Aliona

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Adamciuc Iuri împotriva Ministerului Justiției al Republicii Moldova, intervenient accesoriu Procuratura Generală a Republicii Moldova, cu privire la repararea prejudiciului moral,

împotriva deciziei din 31 octombrie 2019 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost respins apelul declarat de Adamciuc Iuri și de avocatul Caminscaia Aliona și a fost menținută hotărârea din 21 martie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani

c o n s t a t ă

La 16 octombrie 2018 Adamciuc Iuri a depus cerere de chemare în judecată împotriva Ministerului Justiției al Republicii Moldova, intervenient accesoriu Procuratura Generală a Republicii Moldova, cu privire la repararea prejudiciului moral cauzat prin violarea art. 3 și art. 5 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale.

În motivarea acțiunii reclamantul a invocat că la 13 decembrie 2016 Judecătoria Chișinău sediul Râșcani a emis o hotărâre prin care a fost condamnat în baza art. 287 alin. (1) Cod penal la 1 an închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip închis, iar acțiunea civilă a fost admisă parțial, dispunându-se încasarea de la Adamciuc Iuri în beneficiul lui Grosu Mihail a prejudiciului moral în sumă de 5 000 de lei, în rest a fost respinsă ca neîntemeiată.

A menționat reclamantul că în prima instanță cauza a fost examinată în procedura prevăzută de art. 364/1 CPP. Ulterior, sentința a fost atacată cu apel de către inculpat, care a solicitat casarea parțială a acesteia în partea stabilirii pedepsei penale, rejudecarea cauzei, pronunțarea unei noi hotărâri, prin care să-i fie stabilită o pedeapsă neprivativă de libertate, cu aplicarea prevederilor art. 79, 90 Cod penal.

Astfel, prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 28 martie 2017 a fost admis apelul declarat de inculpat, casată sentința, inclusiv din oficiu în

baza art. 409 alin. (2) Cod de procedură penală, cu pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care Adamciuc Iuri a fost recunoscut vinovat în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 287 alin. (1) Cod penal și sancționat cu 1 an închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip închis. Acțiunea civilă a fost admisă parțial, dispunându-se încasarea de la Adamciuc Iuri în beneficiul lui Grosu Mihail a prejudiciului moral în sumă de 5 000 lei, achitat de inculpat.

A invocat reclamantul că împotriva hotărârilor sus menționate, avocatul V. Burduja în numele inculpatului a declarat recurs ordinar, a fost depusă cerere de recurs și de către mama Petrenco Galina.

La 03 aprilie 2018 Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție a decis de a respinge ca inadmisibil recursul ordinar declarat de Petrenco Galina, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 28 martie 2017 și admiterea recursului ordinar declarat de avocatul Burduja Victor în numele inculpatului Adamciuc Iuri, a casa parțial decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 28 martie 2017, în cauza penală în privința lui Adamciuc Iuri, în partea stabilirii pedepsei, tipului de penitenciar, cu rejudecarea cauzei și cu pronunțarea în această parte a unei noi hotărâri după cum urmează: Adamciuc Iuri a fost condamnat în baza art. 287 alin.(1) Cod penal și i-a fost stabilită pedeapsa de 6 luni închisoare, cu executarea ei în penitenciar de tip semiînchis.

A menționat că decizia a fost pronunțată integral la 24 aprilie 2018.

Astfel, a relatat reclamantul că conform certificatului nr. AC037414 Adamciuc Iuri a executat pedeapsa stabilită prin sentința Judecătoriei Chișinău sediul Râșcani, casată prin decizia Curții Supreme de Justiție din 03 aprilie 2018, din data de 13 iulie 2017 pînă la 27 aprilie 2019, adică 9 luni și 14 zile.

Așadar, a susținut că a fost deținut ilegal și neîntemeiat 3 luni și 14 zile în Penitenciarul nr.9 - Pruncul, prin ce au fost grav încălcate drepturile lui fundamentale, prevăzute de art. 3 și art. 5 din Convenția Europeană pentru Drepturile Omului și a Libertăților Fundamentale.

A indicat reclamantul că în perioada nominalizată a executat pedeapsă în celulă, în care erau condiții de detenție inumane și degradante, în special: celula în care dânsul se deținea era supraaglomerată, deținuții erau nevoiți să doarmă pe perioade în câteva schimburi, având acces limitat la lumina naturală, datorită dimensiunilor mici ale ferestrelor, celula a fost infestată cu insecte.

Astfel, a concluzionat reclamantul că a executat pedeapsa în lipsă de condiții elementare a unui trai decent, ceea ce i s-a cauzat un prejudiciu moral, care se manifestă prin sentimentul de frustrare, nedreptate, stres, perturbare a vieții, umilință și stare de dezamăgire și neîncredere.

A solicitat Adamciuc Iuri încasarea din bugetul de stat prin intermediul Ministerului Justiției al RM pejudiciul moral, cauzat prin violarea art. 3 și art. 5 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților fundamentale, în mărime de 300.000 de lei.

Prin încheierea din 21 decembrie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani s-a admis demersul reprezentantului Ministerul Justiției, Gainaru Iulian și

s-a introdus în proces în calitate de intervenient accesoriu Procuratura Generală (f.d. 31).

Prin hotărârea din 21 martie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani, acțiunea a fost respinsă.

Adamciuc Iuri și reprezentantul său, avocatul Caminscaia Aliona, au declarat apel împotriva hotărârii din 21 martie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani, solicitând casarea hotărârii primei instanțe cu pronunțarea unei noi hotărâri de admitere a acțiunii.

Prin decizia din 31 octombrie 2019 a Curții de Apel Chișinău a fost respins apelul declarat de Adamciuc Iuri și de avocatul Caminscaia Aliona și a fost menținută hotărârea din 21 martie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani.

Colegiul civil al instanței de apel a considerat că prima instanța corect a reținut că nici una din condițiile enumerate în Legea nr. 1545-XII din 25.02.1998 privind modul de reparare a prejudiciului cauzat prin acțiunile ilicite ale organelor de urmărire penală, ale procuraturii și ale instanțelor judecătorești, nu se regăsește în justificarea pretențiilor reclamantului. Or, pentru angajarea răspunderii statului pentru prejudiciul cauzat prin erori judiciare și de anchetă sunt necesare condiții speciale și anume: fapta ilicită, în calitate de condiție generală a răspunderii delictuale.

Instanța de apel a remarcat că în speță nu s-a constatat existența temeiurilor legale întru admiterea acțiunii formulate de Adamciuc Iuri, deoarece compensațiile justificate în raport cu circumstanțele individuale în speță (aspectul reparației echitabile) se vor acorda numai în cazul în care se va stabili dacă a avut loc o violare a Convenției, art. 3, 5 și 8, iar stabilirea violării articolelor respective ale Convenției se efectuează cu aplicarea directă a prevederilor Convenției și a jurisprudenței Curții Europene.

La 07 februarie 2020 Adamciuc Iuri și avocatul său Caminscaia Aliona au declarat recurs împotriva deciziei din 31 octombrie 2019 a Curții de Apel Chișinău, solicitând casarea acesteia și a hotărârii primei instanțe și emiterea unei noi hotărâri de admitere a acțiunii.

În motivare recursului au indicat că în speță urmează a fi aplicate direct prevederile Convenției, ceea ce a fost ignorat de instanțe.

În conformitate cu art. 434 Cod de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel. Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.

Completul denotă că Curtea de Apel Chișinău a expediat în adresa recurentului copia deciziei integrale, însă la materialele dosarului nu se regăsește dovada recepționării acesteia, din care considerente recursul declarat la data de 07 februarie 2020 este în termen.

Curtea Supremă de Justiție a expediat în adresa intimatului copia recursului, însă referință nu a fost depusă.

Examinând temeiurile recursului declarat de Adamciuc Iuri și de avocatul Caminscaia Aliona în raport cu materialele pricinii civile, completul Colegiului

civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul este inadmisibil.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) Cod de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a pricinii sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Conform prevederilor art. 433 lit. a) Cod de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Adamciuc Iuri și de avocatul Caminscaia Aliona nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Astfel, argumentele invocate în recursul declarat se referă la dezacordul recurentului cu soluția pronunțată de către instanța de apel, însă nu relevă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Totodată, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că recursul exercitat conform secțiunii II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează și faptul că procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432. alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

În această ordine de idei, Completul Colegiului precizează că, în contextul normelor procedurale din Secțiunea a II-a, Capitolul XXXVIII Cod de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin.(4) Cod de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 Cod de procedură civilă, însă, din recursul declarat nu rezultă argumentul privind încălcarea flagrantă a regulilor de apreciere a probelor.

În acest sens, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a relevat în jurisprudența sa constantă, rezultând din prevederile art. 6 § 1 al Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, că nu se impune motivarea în detaliu a unei decizii prin care o instanță de recurs, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge recursul declarat împotriva sentinței pronunțate de o instanță inferioară, ca fiind lipsit de șanse de succes (cauza Rebai și alții contra Franței, Comisia Europeană a Drepturilor Omului, 25 februarie 1995, nr.26561/1995).

În circumstanțele menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera inadmisibil recursul declarat de Adamciuc Iuri și de avocatul Caminscaia Aliona.

În conformitate cu art. 433 lit. a), 440 alin. (1) Cod de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Recursul declarat de Adamciuc Iuri și de avocatul Caminscaia Aliona se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului, judecătorul

Svetlana Filincova

Judecătorii

Galina Stratulat

Iurie Bejenaru